

Το πανεπιστημιακό κοτέτσι θέλει κότες

Του ΘΟΔΩΡΟΥ ΛΟΥΚΑΚΗ

Το κοτέτσι θέλει κότες απαραίτητως. Κότες δε στα πανεπιστήμια είναι οι κανονικοί καθηγητές, που επιθυμούν να παράγουν και να μεταδίδουν τη γνώση, όπως ο νόμος και το έθος απαιτούν, και οι κανονικοί φοιτητές, που επιθυμούν να τους μεταφέρεται η γνώση αυτοπροσώπως από τους καθηγητές. Οι φοιτητές δηλαδή που φοιτούν ενεργά στο πανεπιστήμιο, όπως γίνεται στον κόσμο όλο – πλην Ελλάδας! Επειδή «κότα» είμαι και εγώ, δεν θα προσδιορίσω τώρα τους κοκόρους και τα κοκοράκια. Θα αποκαλύψω όμως τα παραμύθια επί τη βάση των οποίων διεξάγεται ως τώρα η πολιτικά απίστευτα υποβαθμισμένη και ψευδολογική «συζήτηση» για τα πανεπιστήμια στη χώρα μας...

Στο προηγούμενο αρθρίδιο («Το Βήμα», 15.06.2006) αποκάλυψα ότι το Πολυτεχνείο όχι μόνο δεν είναι εν διαλύσει, όπως σκόπημα ψευδολογούντες ισχυρίζονται τόσο κάποιοι συνδικαλιστές όσο και αφελώς κάποιοι δημοσιογράφοι, αλλά (σε πλήρη αντίθεση με τα κραυγαλέα συνθήματα) έχει εξελιχθεί τα τελευταία χρόνια σε πανευρωπαϊκό πρωταθλητή σε θέματα επιχορηγούμενης έρευνας. Αυτή δε η κατεξοχήν πανεπιστημιακή δραστηριότητα έχει σύνδρομο που έχουν θεαματικά καλά αποτελέσματα τόσο για την εκπαίδευση, όπως π.χ. η αξιοπρεπής οικονομική στήριξη 1.000 περίπου μεταπτυχιακών επί διδακτορία φοιτητών για πέντε (5) χρόνια τον καθένα, όσο και για την έρευνα (αυτο-

νομηματοδότηση της βασικής έρευνας στο ΕΜΠ)! Αποκάλυψα επίσης ότι δεν υπάρχουν ουσιαστικά «ιδιωτικά πανεπιστήμια» στην Ευρώπη και, συνεπώς, η λυσοσαλέα πολεμική ενάντια σε ανύπαρκτο εχθρό ίσως υποκρύπτει άλλους μη ευγενείς στόχους, όπως π.χ. να συνηχιστεί η μη αναγνώριση του Deree College, όπου η φοίτηση είναι υποχρεωτική, ως κολεγίου (και όχι φυσικά ως πανεπιστημίου), και να μένουν χω-

ρίς τυπικό προσόν εκατοντάδες Ελληνόπουλα.

Σήμερα θα βάλω στον τάφο του τον (εκ του πονηρού φυσικά) ισχυρισμό ότι τα Πανεπιστήμια της χώρας έχουν φοβερές ελλείψεις σε προσωπικό και υλικοτεχνική υποδομή. Θα το κάνω δε με την εξής μεθόδευση (μηχανικού): θα ισχυριστώ αρχικά ότι η Σχολή Ναυπηγών Μηχανολόγων Μηχανικών του ΕΜΠ (της οποίας είμαι ο κύριος δημιουργός – εκ του μη όντος!) έχει εν γένει καλύτερη και επαρκέστερο διδακτικό προσωπικό από τις λοιπές τέτοιες σχολές στην Ευρώπη, ότι έχει εν γένει και καλύτερη υλικοτεχνική υποδομή, ότι διαπρέπει διεθνώς τόσο στον εκπαιδευτικό όσο και στον ερευνητικό τομέα και (το σημαντικό) ότι οι απόφοιτοί της όχι μόνο βρίσκουν γρήγορα απασχόληση, αλλά έχουν (μετρημένα) αποδοχές στην κορυφή της κλίμακας των μηχανικών!!!

Στη συνέχεια θα σημειώσω ότι αυτά συμβαίνουν παρ' ότι είναι η νεότερη σχολή του Πολυτεχνείου (πρώτοι απόφοιτοι το 1974) και συνεπώς έχει μαζεμένα πολύ λιγότερα «προικιά» από τις παλαιότερες, ιστορικές σχολές, του Ιδρύματος. Εν τέλει, δε, θα ζητήσω να ληφθεί υπόψη ότι το Πολυτεχνείο ουδ'όπως έχει μεγαλύτερη δημόσια οικο-

νομική στήριξη από τα λοιπά πανεπιστήμια της χώρας. Πώς λοιπόν και η πανεπιστημιακή εκπαίδευση είναι υπό κατάρρευση στην Ελλάδα, και μάλιστα στο τέλος του πενταετούς επιχειρησιακού προγράμματος του υπ. Παιδείας, που έγινε με χρηματοδότηση από την ΕΕ; Ή μήπως οι κραυγές είναι πολιτικές και όχι πανεπιστημιακές;!

Και τεκμηριώνοντας τα της σχολής μου δίνω τα εξής χαρακτηριστικά στοιχεία:

- Διάρκεια σπουδών 5 χρόνια με πρόγραμμα σπουδών που έχει έκταση 30% μεγαλύτερη απ' ό,τι ένα αγγλικό συνδυασμένο πτυχίο (Bachelor συν Master).
- Πρόγραμμα σπουδών που περιλαμβάνει διπλωματική εργασία διάρκειας ενός πλήρους εξαμήνου καθώς και πλήρης σχεδίαση ενός πλοίου.
- Καθηγητές 27 για 60 σπουδαστές κατ' έτος και επαρκές λοιπό τεχνικό και διοικητικό προσωπικό.
- Σαράντα πέντε (45) περίπου αμειβόμενοι υποψήφιοι διδάκτορες, που βοηθούν την εκπαίδευση.
- Τέσσερα μεγάλα εργαστήρια, αθροίνοντας υπολογιστικών μέσων, όλο το λογισμικό του κόσμου και ελεύθερη πρόσβαση στην εξαιρετική βιβλιοθήκη του ΕΜΠ καθώς και σε δεκάδα ειδικευμένων βιβλιοθηκών των καθηγητών.
- Δωρεάν παροχή ογδόντα περίπου διδακτικών βιβλίων και (αναντίστοιχα προς την Κίνα) δωρεάν φοίτηση και σίτιση!

Προκαλώ τώρα τους συνδικαλιστές καθηγητές του Πολυτεχνείου να συγκρίνουν τα παραπάνω με όποια αντίστοιχη σχολή της Ευρώπης επιθυμούν και αν δεν βρουν καλύτερα να σταματήσουν τη δυσφήμιση του Πολυτεχνείου.

Υ.Γ.: Η επαλήθευση της ακρίβειας των όσων αναφέρονται στο άρθρο, προκύπτει αβίαστα από το γεγονός ότι ολόκληρη η πιάτσα του Πειραιά στέλνει τα έξιπνα παιδιά της στο Πολυτεχνείο (τα λιγότερο έξιπνα πάνε Αγγλία!)

Παιδεία, Ωρα Μηδέν

Κατακλυζόμαστε τις τελευταίες εβδομάδες από τα δελτία ειδήσεων με πληροφορίες που αφορούν τον νόμο-πλαίσιο του υπουργείου Παιδείας και τις δράσεις του φοιτητικού κινήματος εναντίον αυτού. Βασικό μέρος των μεταρρυθμίσεων που προτείνεται για την τριτοβάθμια εκπαίδευση είναι η ίδρυση μη κρατικών πανεπιστημίων. Και διερωτώμαι εγώ η μικρή και αθώα φοιτήτρια: Μας είπαν κάτι καινούργιο;

Μπορεί να μην υπάρχουν ιδιωτικά πανεπιστήμια τη συγκεκριμένη στιγμή που μιλάμε και γράφουμε, αλλά υπάρχουν ιδιωτικά ΙΕΚ, υπάρχουν πολλοί νέοι που πήραν το πτυχίο τους από το καλά κατηρημένο ελληνικό Πανεπιστήμιο αλλά περνάνε και μια βόλτα από τα καλύτερα πανεπιστήμια της Αγγλίας, της Γαλλίας και της Αμερικής για την απόκτηση ενός μεταπτυχιακού τίτλου ή ενός ντοκτορά. Και ως μεταφερθούμε τώρα στον μαγικό κόσμο της αγοράς εργασίας. Μια πολυεθνική, μια και η Ελλάδα βρίθκει ελληνικών μεγαλοεπιχειρήσεων(!), βάζει μια αγγελία ότι ζητεί κάποιον product manager. Στο σαλονάκι της αναμονής για την πολυπόθητη συνέντευξη είμαι εγώ με γλώσσες, υπολογιστές, προώθηση και ένα πράγματι πολύ καλό μεταπτυχιακό από ελληνικό πανεπιστήμιο και ένας πρώην τώρα συμφοιτητής μου που έκανε μεταπτυχιακό στην Αγγλία και επειδή ήταν και καλός το εκεί μη κρατικό πανεπιστήμιο φρόντισε να τον προωθήσει σε κάποια επιχείρηση, με την οποία συνεργάζεται, για να δουλέψει με σκοπό την απόκτηση εμπειρίας και την εμπέδωση γνώσεων. Το αποτέλεσμα δεν χρειάζεται να το αναφέρω. Είναι λίγο-πολύ προβλέψιμο από όλους μας.

Τώρα όσον αφορά τους αποφοίτους των ιδιωτικών ΙΕΚ, έχω να σας προτείνω ένα καθόλου υποθετικό σενάριο. Είμαι φοιτήτρια ακόμη και ψάχνω μια δουλειά με περιεχόμενο και δραστηριότητες που άπτονται του αντικειμένου των σπουδών μου για να αποκτήσω προϋπηρεσία και για να τη συνδυάσω χωρίς καθυστέρηση της φοίτησης στο Πανεπιστήμιο. Η πρώτη σκέψη είναι να απευθυνθώ στο υπεύθυνο γραφείο εύρεσης εργασίας της σχολής μου, αλλά ρωτώντας συμφοιτητές μου που έχουν κάνει χρήση της συγκεκριμένης δυνατότητας που μας παρέχει το τμήμα μου πληροφορήθηκα ότι ο αριθμός και το είδος των επιχειρήσεων όπου μπορούμε να απορροφηθούμε είναι αρκετά περιορισμένο και οι θέσεις όχι και πολλές και ίσως χρειαστεί και ένα χέρι βοήθειας, που πιθανότατα να είναι χρωματισμένο μπλε, πράσινο, κόκκινο... Ξεχνώντας την πρώτη σκέψη, προχωράμε στην επόμενη, που είναι να δράσω από μόνη μου. Στέλνω βιογραφικά σε διάφορες επιχειρήσεις, με καλούν, βρίσκομαι και πάλι στο σαλονάκι της αναμονής για τη συνέντευξη, μαζί με έναν τελειόφοιτο ΙΕΚ αυτή τη φορά. Για να μισήσασ τα πολυλογώ, η θέση καταλαμβάνεται από τον απόφοιτο ΙΕΚ που έχει τη στήριξη του ιδρύματος στο οποίο φοίτησε, αλλά και γιατί κοστίζει λιγότερο στον εργοδότη του.

Αν η κυρία Γιαννάκου προτείνει να φέρει τα παραρτήματα των πανεπιστημίων του εξωτερικού στα οποία πάνε και φοιτούν οι Νεοέλληνες, την ευχαριστούμε γιατί δεν θα ξεδεύουμε το χαρτζιλίκι μας σε αεροπορικά εισιτήρια (αν και πρέπει να παραδεχθούμε ότι, αν ισχύσει κάτι τέτοιο, ένα βασικό πλεονέκτημα είναι ότι το ύψος του συναλλάγματος που στέλνεται στο εξωτερικό πιθανότατα να μειωθεί σε αρκετά μεγάλο ποσοστό). Αν πάλι η υπουργός Παιδείας προτείνει να ιδρυθούν ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα με πρωτοβουλία ιδιωτών, αντιτίθεμαι εντόνως γιατί είναι σαν να εκπνενίζεται ο κόπος, η αγωνία, οι μεγάλες ή μικρές στερήσεις μαθητών και γονέων που ονειρεύτηκαν ένα καλύτερο μέλλον μέσω της δύναμης που δίνει η Παιδεία και δη η ανθρωπιστική Παιδεία, κατόρθωμα τόσο μεγάλων ανθρώπων και φωτεινών μυαλών της Ελλάδας μέσα στον χρόνο. Από την άλλη μεριά, είναι μια καλή εναλλακτική λύση για τους μαθητές που έχουν βαθμό πρόσβασης κάτω του ορίου των 10.000 μορίων. Το διάβημα αυτό θα πρέπει να πραγματοποιηθεί υπό κάποιες προϋποθέσεις, όπως η αρωγή της πολιτείας με κονδύλια του κράτους – για να έχει λόγο σε τυχόν αυθαιρεσίες και πιέσεις των επιχειρηματιών –, η επί ουδενί λόγω υποχώρηση του υπουργείου Παιδείας για ανωτατοποίηση των εκπαιδευτικών αυτών ιδρυμάτων και ισότιμη αντιμετώπιση σε δημόσιους διαγωνισμούς, εννοώντας την προμολόγηση μορίων.

Ο νόμος-πλαίσιο σε γενικές γραμμές έχει και θετικά και αρνητικά, όπως όλα τα πράγματα σε αυτή τη ζωή. Ας είμαστε ανοικτοί στον διάλογο και ας μην ξεχνάμε ότι μέσα από την αντίθεση επέρχεται η σύνθεση. Μπορεί το άρθρο να μην είναι γεμάτο αισιοδοξία, αλλά να ξέρετε ότι εκεί έξω υπάρχουν πολλοί νέοι που έχουν όρεξη να δουλέψουν για μια καλύτερη Ελλάδα, ακόμη και αν μερικές φορές νιώθουμε σαν Δον Κιχώτες που πολεμάμε ανεμόμυλους...

ANNA ΚΑΛΙΑΜΟΥΤΟΥ
Φοιτήτρια ΟΠΑ

Τα παραμύθια επί τη βάσει των οποίων διεξάγεται ως τώρα η πολιτικώς απίστευτα υποβαθμισμένη και ψευδολογική «συζήτηση» για τα ΑΕΙ στη χώρα μας

νικών του ΕΜΠ (της οποίας είμαι ο κύριος δημιουργός – εκ του μη όντος!) έχει εν γένει καλύτερη και επαρκέστερο διδακτικό προσωπικό από τις λοιπές τέτοιες σχολές στην Ευρώπη, ότι έχει εν γένει και καλύτερη υλικοτεχνική υποδομή, ότι διαπρέπει διεθνώς τόσο στον εκπαιδευτικό όσο και στον ερευνητικό τομέα και (το σημαντικό) ότι οι απόφοιτοί της όχι μόνο βρίσκουν γρήγορα απασχόληση, αλλά έχουν (μετρημένα) αποδοχές στην κορυφή της κλίμακας των μηχανικών!!!

Στη συνέχεια θα σημειώσω ότι αυτά συμβαίνουν παρ' ότι είναι η νεότερη σχολή του Πολυτεχνείου (πρώτοι απόφοιτοι το 1974) και συνεπώς έχει μαζεμένα πολύ λιγότερα «προικιά» από τις παλαιότερες, ιστορικές σχολές, του Ιδρύματος. Εν τέλει, δε, θα ζητήσω να ληφθεί υπόψη ότι το Πολυτεχνείο ουδ'όπως έχει μεγαλύτερη δημόσια οικο-

νομηματοδότηση της βασικής έρευνας στο ΕΜΠ)! Αποκάλυψα επίσης ότι δεν υπάρχουν ουσιαστικά «ιδιωτικά πανεπιστήμια» στην Ευρώπη και, συνεπώς, η λυσοσαλέα πολεμική ενάντια σε ανύπαρκτο εχθρό ίσως υποκρύπτει άλλους μη ευγενείς στόχους, όπως π.χ. να συνηχιστεί η μη αναγνώριση του Deree College, όπου η φοίτηση είναι υποχρεωτική, ως κολεγίου (και όχι φυσικά ως πανεπιστημίου), και να μένουν χω-

ρίς τυπικό προσόν εκατοντάδες Ελληνόπουλα. Σήμερα θα βάλω στον τάφο του τον (εκ του πονηρού φυσικά) ισχυρισμό ότι τα Πανεπιστήμια της χώρας έχουν φοβερές ελλείψεις σε προσωπικό και υλικοτεχνική υποδομή. Θα το κάνω δε με την εξής μεθόδευση (μηχανικού): θα ισχυριστώ αρχικά ότι η Σχολή Ναυπηγών Μηχανολόγων Μηχανικών του ΕΜΠ (της οποίας είμαι ο κύριος δημιουργός – εκ του μη όντος!) έχει εν γένει καλύτερη και επαρκέστερο διδακτικό προσωπικό από τις λοιπές τέτοιες σχολές στην Ευρώπη, ότι έχει εν γένει και καλύτερη υλικοτεχνική υποδομή, ότι διαπρέπει διεθνώς τόσο στον εκπαιδευτικό όσο και στον ερευνητικό τομέα και (το σημαντικό) ότι οι απόφοιτοί της όχι μόνο βρίσκουν γρήγορα απασχόληση, αλλά έχουν (μετρημένα) αποδοχές στην κορυφή της κλίμακας των μηχανικών!!!

Στη συνέχεια θα σημειώσω ότι αυτά συμβαίνουν παρ' ότι είναι η νεότερη σχολή του Πολυτεχνείου (πρώτοι απόφοιτοι το 1974) και συνεπώς έχει μαζεμένα πολύ λιγότερα «προικιά» από τις παλαιότερες, ιστορικές σχολές, του Ιδρύματος. Εν τέλει, δε, θα ζητήσω να ληφθεί υπόψη ότι το Πολυτεχνείο ουδ'όπως έχει μεγαλύτερη δημόσια οικο-

Ο σύγχρονος ακαδημαϊκός δάσκαλος

Του ΛΟΥΚΑ ΒΛΑΧΟΥ

Στις αρχές της δεκαετίας του '80 ένας νέος νόμος-πλαίσιο για τα ΑΕΙ θα τάραζε την επιφανειακή ηρεμία που υπήρχε τότε στα πανεπιστήμια. Μια μεγάλη απεργία 100 και πλέον ημερών από τα τότε μέλη του Επιστημονικού Διδακτικού Προσωπικού, η βούληση της κυβέρνησης του ΠΑΣΟΚ να ανατρέψει το «καθηγητικό κατεστημένο», αλλά και η απόφασή της να προχωρήσει σταδιακά στο μαζικό πανεπιστήμιο, θα ανέτρεπε τις μέχρι τότε ισορροπίες και θα δημιουργούσε μια νέα τάξη πραγμάτων. Ο νέος νόμος-πλαίσιο για τα ΑΕΙ του 1982 θα εγκατέλειπε το γερμανικό μοντέλο της έδρας και θα προσέγγιζε περισσότερο το αγγλοσαξονικό μοντέλο, που θεωρείται από πολλούς δημοκρατικότερο. Παράλληλα θα δημιουργούσε μια στρατιά από νέους καθηγητές σε όλες τις βαθμίδες και θα διευκόλυνε τις ανάγκες ενός μαζικού πανεπιστημίου που θα είναι προσιτό σε ευρύτερα στρώματα της κοινωνίας. Η ανατροπή αυτή είχε την υποστήριξη της ελληνικής κοινωνίας και είχε απτά πολιτικά οφέλη. Όλα αυτά είναι γνωστά και έχουν μελετηθεί και επιστημονηθεί σε βάθος τα θετικά (που ήταν πολλά), αλλά και τα

Σε αυτό το περιβάλλον που όλοι μαζί βοηθήσαμε να δημιουργηθεί, θα μπορούσαμε ποτέ να στήσουμε δημόσια πανεπιστήμια;

αναξιοκρατίας και δημιουργία μικρών αντίπαλων ομάδων άρχισαν να πληθαίνουν. Ερευνητικά προγράμματα που δεν είχαν καμία σχέση με την εκπαιδευτική διαδικασία και την εκπαίδευση των φοιτητών/τριών άρχισαν να γίνονται ο κανόνας. Καθηγητές με φιλοδοξίες στη διοίκηση του Τμήματος, της Κοσμητείας ή της Πρυτανείας έπρεπε να συνδιαλαγούν με τα κόμματα και τις φοιτητικές παρατάξεις για να «εξαγοράσουν» την ψήφο τους. Μια σειρά καταγγελίες έφταναν και φτάνουν στον ημερήσιο τύπο και η κοινή γνώμη και κυρίως οι φοιτητές/τριες γίνονται μά-

τυρες καταστάσεων που υποβαθμίζουν το κύρος του πανεπιστημιακού δασκάλου. Χωρίς αμφιβολία υπάρχουν σήμερα σημαντικά ποσοστά πανεπιστημιακών δασκάλων που εργάζονται σιωπηρά και κοσμούν την ανώτατη εκπαίδευση της χώρας. Παραμένουν όμως στο περιθώριο και συνήθως μακριά από τις εσωτερικές ζυμώσεις...

Αυτές τις ημέρες οι φοιτητές εκλέκσαν τους δασκάλους τους έξω από πανεπιστήμια, η κοινωνία δεν φαίνεται διατεθειμένη να μας συμπαρασταθεί για τους λόγους που προανέφερα. Η κυρία υπουργός δήλωσε πρόσφατα (15.5.2006) απευθυνόμενη σε όσους πανεπιστημιακούς αντιτίθενται στις αποφάσεις του υπουργείου: «Αυτοί (οι πανεπιστημιακοί δάσκαλοι) είναι μια μειοψηφία εκβιαστών. Αυτά τα πράγματα είναι προφανώς φασιστικά». Σε αυτό το περιβάλλον που όλοι μαζί (υπουργείο, καθηγητές, κοινωνία και φοιτητές/τριες) βοηθήσαμε να δημιουργηθεί, θα μπορούσαμε ποτέ να στήσουμε δημόσια πανεπιστήμια ή απλώς θα οικοδομούμε πανάκριβα δημόσια ανώτατα εξεταστικά κέντρα; Θα εξαχτίσουμε την ουσιαστική αλληλοεκτίμηση μεταξύ πανεπιστημιακού δασκάλου και φοιτητών/τριών ή αυτό θα είναι το τέλος του ελληνικού πανεπιστημίου; Φοβάμαι ότι μέσα στην αντιπαλότητα και στις κραυγές, στους νόμους και στα πλαίσια χάσαμε ό,τι πολυτιμότερο έχει ένα πανεπιστήμιο: τον σεβασμό και την αγάπη της κοινωνίας και κυρίως τον ακαδημαϊκό δάσκαλο, μοντέλο για τον νέο επιστήμονα.